

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ДАГЕСТАН
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Верхнекаранайская СОШ»

Россия, Республика Дагестан, 368212 Буйнакский район, сел.В-Каранай vkaranaaj_school@mail.ru

Рассмотрено

Протокол заседания РМО
учителей родного языка и литературы
от «___» 20 ___ года № ___

Подпись руководителя РМО

Согласовано

Заместитель директора по УВР
Челебиев
подпись
от «05» 09 2024 года

Утверждаю

решением педагогического совета

Протокол № ___
от «05» 09 2024 года
Директор школы *А. Адур-Гаджиев*

Рабочая программа по родной литературе

**Уровень образования – 6 класс
Программа составлена
по обновленному ФГОС и ФОП
на 2024 – 2025 учебный год**

Количество часов в году – 34

Программу составила Абдурахманова С.М.

**Составлена на основе программы
по аварской и дагестанской литературе для 5 – 11 классов.
Издательство НИИ педагогики имени А.А.Тахо-Годи.
Махачкала 2017 г.**

Тематический план по родной литературе 6 класс (аварский)

№	Тема	часы	Что пройдено	Домашняя работа	по плану	фактически
1	Авар адабият ва гъумру	1	1. Лит. асаразул тайпабазул бици; 2. Фальклоралье гъаммаб баян къезе; 3. Авар адабиятаде рокы бижизаби.	Гъум 3-6		
2	Къайицадахъал.	1	1. Халкъияб къалзул гъунаралъул асаразе баян къезе; 2. Маргъабазул тайпабазул бици; 3. Рит1ухълыи цебе гъаби- маргъаялъул аслияб мурад бук1ин бич1ч1изаби	Гъум 7-9. Бицине		
3	Ралъдал чу.	1	1.Маргъ ц1али; 2. «Къварильи бихъич1ого, г1ат1илъи щоларо» - абураб кициялъул маг1на бици;3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 9-7. Сурат бахъизе		
4	Муг1рузул Г1али	1	1. Ц1алул бажари борхизаби 2) К1алзул гъунаралъул асаразде рокы ц1ик1к1инаби	Гъум 21-25		
5	Муг1рузул Г1али. Анализ	1	1. Кинаб къимат мац1ихъанльялъе халкъаль къолеб бугеб бихъизабизе; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 21-27. Кесек рек1ехъе		
6	Халкъияб къалзул гъунаралъул асарапльул баян.	1	1. Халкъиял къалзул гъунаралъул асаразул бици; 2. Маргъабазул тайпаби такрар гъари	Гъум 27-30		
7	Класстун къват1исеб ц1али. Чаран	1	1. Учителас ц1аларааб маргъа бицине лъай ва анализ гъабизе лъай			
8	Заирбег Г1алиханов. Беццаб сапар	1	1.Хъвадарухъанасул гъумруялъул х1акъальуль къокъаб баян къезе;2. Сих1ру ва макру рик1к1ад гъабизе кколеблъи бич1ч1изабизе.	Гъум 35-49		

9	Г1. Шахтаманов. Халкъальул ццин	1	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъальуль къокъаб баян къезе; 2. Бах1арчилти ц1алдохъабазуль бижизаби	Гъум 54-59		
10	И. Г1алих1ажияв. Будун дамдамаги	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъальуль къокъаб баян къезе;2. Динги х1алае ккун г1адамал х1улулел цо-цо будун-дибираисул рух1ияб мукъсанлъи бихъизабизе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 65-68		
11	Кицабиял алфазал	1	1. Ц1алдохъабазул зах1маталдехун бугеб рокъи ц1ик1к1инаби;2. Бац1ц1адаб, г1ет1 т1ун щвараб маг1ишаталда бугеб баракатальул бицине	Гъум 68 5 рек1ехъе лъзабизе		
12	Хъ.Мах1муд. Рек1ель иях1 бугев аск1овег1ан ц1ай	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1алкъальуль къокъаб баян къезе;2. Чияр зах1мат кваналел макруял чаг1азул къасдал къват1ир ч1вазарун ругеб күц;3. Ц1ияб г1умру т1аде ѩолеб бук1ин бихъизабизе шаг1ирасул бугеб рак1ч1ей бихъизабизе.	Гъум 70-73. Рек1ехъе лъзабизе		
13	Батирай. Бах1арчиясул куч1дул	1	1. Г1умруялъул х1акъальуль баянал къезе; 2. Батирайил заманаяль Ват1ан ц1униялъул бук1арааб ц1арги к1варги лъзазе; 3. Батирайил коч1олаб кламалъул гъварилъи, г1адатлъи,къокъльи	Гъум 74-75. Рек1ехъе лъзабизе		
14	Йирчи Гъазахъ. Сибиралдаса къагъат	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъальуль баянал;2. Зулму гъаби, х1ач1лъи лъик1аб г1амал-хасият гъеч1еблъи лъзазе; 3. Ват1анги тезабун, Сибиралде рит1арал дагъистаниязул къог1аб г1умруялъул сурат цебеч1езабун бугеб күц бихъизабизе 4. Туснахъ къот1аразул рижараб ракъальухъ урхъи бихъизабизе	Гъум 78-81		
15	Икъбал	1	1. Г1умруялъул х1акъальуль баянал такрап гъари; 2. Бечельиялде балагъун, чиясул къадру борцуунеб социалияб г1уц1иялде авторас г1унт1изабулеб.	Гъум 81-83		

16	Къуркълиса Щазал г1умру ва къисмат	1	1. Щазал г1умруяльул х1акъальуль баян; 2. Г1адамазе наг1ана, къезе бегъулареблъи бицине ва лъазе;	Гъум 84		
17	Щазал к1уч1дул	1	1. Бечедав вук1иналь жиндие щоларев васас ячиниланги гуккун, рехун тарай ясалъул къог1аб къисмат бихъизаби; 2. Рокы г1азаб, рух1ияб бечельи рагъизе коч1охъанальул бугеб гъунар	Гъум 84-86		
18	Калам цебет1езаби. Сочинение. Хасел	1	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби: 2. Т1абиг1аталде рокы ц1ик1к1инаби	Хъван лъ уг1инаби		
19	Ц1. Х1амзат. Г1умру ва адабияб х1аракат Шамил	1	1. Поэтасул г1умруяльул х1акъальуль баянал къезе;2. Ц1алдохъабазул рокы бижизабизе Х1амзатил хъвадарухъанлы- ялде;	Гъум 87-92		
20	Чоде бет1ергъанас хъвараб.	1	1. Коч1охъанасул махсара, чода бадибч1вай, г1айибал гъари, гъел гъариялье 2. Цалул бажари борхизаби 3. Халкъияв багъадурасде бугътанал лъей, къуч1 гъеч1ел ч1орал, раг1и рехи-мекъаб иш бугин абураб шаг1ирасул пикру коч1оль загъирлъи; 4. Шамилил бах1арчияб тарихалъе къимат къезе;	Гъум 92-94		
21	Пилги ц1унц1раги	1	1. Жиндириго къуваталде мугъч1вайги гъабун, ч1ух1и бихъизабураб пилальул мисалалдасан шаг1ирас г1адамасуль рекъеч1еб пахруяб ч1ух1и какуле буц лъай ;2. Басняльул насиҳ1ат	Рек1ехъе лъазабизе		
22	Маймалакги ц1улал устарги	1	1. Жиндири гуреб иш т1аде босарав чи сурулеб куц бихъизаби;2. Г1амал к1одольи, рак1ч1ей, хъулухъ гуреб иш бот1роде боси квшешаб жо бук1ин лъазе	Гъум 94-97		
23	Заид Х1ажиев. Х1анч1ик1к1ал ц1али	1	1. Г1умруяльул х1акъальуль баянал къезе; 2. Гогъдари, г1амал к1одольи-сури бук1ин бихъизаби;3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 100-106		
24	Р. Динмух1амаев. Хиянатчи	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруяльул х1акъальуль къокъаб баян;2. Ват1аналде къо ккараб мехаль, нахъе къан ч1арав чиясул рогъояб г1умру.	Гъум 114-128		

25	Хиянатчи	1	1. Ват1анаlъе хилиплъарав чияс жиндиrго г1агарлъи, йокъарай яс учузго ричуleб күц бихызаби;2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 128-134		
26	Россияльул солдатал	1	1. Халкъазда гъоркъоб гъудуллъи, г1адамазе Ват1анаlъе хиральи, рагъухъабазул бах1арчилъи, рух1ияб бечельи бихызабун бугеб гъунаралъул бицине;2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 143-150		
27	P. X1амзатов. Къункъраби	1	1. Ват1анаlъул намус ях1 ц1унун рагъарал, x1алт1арал бах1арзазе сайгъат гъабураб кеч1 бук1ин лъай;2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 151 Рек1ехъе лъазабизе		
28	Ф. Г1алиева. Дир раҳъдал мац1	1	1. Поэтальул г1умруялъул баянал къезе; 2. Мац1 гъеч1оны, гъеч1о миллат. Миллат т1аг1арал къавмал – рух1ияб ицц къараб къулг1а бук1ин бич1ч1изаби 3. Рух1ияб хазина – раҳъдал мац1 ц1унеян Фазуца балеб ах1и	Гъум 153-157		
29	Калам цебет1езаби. Авар мац1. Сочинение	1	1. Авар мац1алде бугеб рокы ц1ик1к1инаби; 2. Мац1 гъеч1оны – гъеч1о миллат; 3. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугъина-бизе		
30	X1. X1ажиев. Г1алибегил къулг1а	1	1. Г1умруялъул x1акъальуль къокъабго баян къезе; 2. Г1алибегилги гъесул ч1ужу Айизалги г1аданлъи, рек1ел сахаватлъи, адаб x1урматгун инсан к1одо гъавизе бугеб гъунар бихызабун бугеб куцалъул.	Гъум 158-166		
31	М. Г1абдух1алимов Госпиталальул вас 1-2 бут1а	1	1. Поэтасул г1умруялъул x1акъальуль къокъаб баян къезе;2. Бах1арчилъи, къвак1и бишун лъик1ал г1амалал рук1ин лъазе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 168-175		
32	Госпиталальул вас 3 -4 бут1а	1	1. X1амзатилги Сахратилги гъудуллъи ккей; 2. Лъукъарап солдатаз X1амзатил эбелалъул x1урмат гъабулеб күц бихызабизе лъай	Гъум 176-197		
33	Багъатар. Дихъ ралагъун ч1а, муг1рул	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул x1акъальуль баянал;2. X1айваназдехун рокы ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 190-198		

34	Эффенди Капиев. Разведчикал	1	1. Шаг1ирасул г1умруяльул х1акъальуль баян къей;2. Тушманасдаса рец1ел босизе бугеб г1ишкъу бихъизаби;3. Ват1аналде жеги рокы ц1ик1к1инаби;4. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 212-216		
35	Сабаб	1	1. Бергъенлъиялъул ицц – халкъазул гъункараб цолъи, Ват1аналде рокы бук1ин бихъизаби 2. Рагъда хвалдаса ц1унулеб сабаб – ц1одорлъи, бах1арчилъи, х1инкъи лъангут1и бук1ин лъай	Гъум 217-222		
36	Маг1арухъ чвахунц1ад	1	1. Чвахунц1ад бан хадуб т1абиг1аталъул хис- басиязул бицине лъай;2. Т1абиг1ат-нилъер аслияб бечелъи бук1ин бич1ч1изаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 223-225 Кесек рек1ехъе лъазабизе		

**Лъаялъул ва бажариялъул рахъаль VI классалъул
ц1алдохъабазда церельолел аслиял т1алабал**

Ц1алдохъабазда лъазе ккода:

- лъазарурал асаразул ва гъезул авторазул ц1арал;
- лъазарурал адабиял терминал, багъадурасул ва т1абиг1аталъул сурат, гипербола.
- программаялда рек1ехъе лъазаризе рихъизарурал текстал.

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккода;

- Минуталда жаниб 100-110 раг1и кколеб хехльиялда лъазарурал текстал рит1ун, раг1ун ва чвахун ц1ализе;
 - асаралдаса хасал лъугъа-бахъинал рат1а рахъизе;
 - лъазабулеб асарапда жанир кколел лъугъа-бахъиназда гъоркъоб заманияб ва г1илла-мурадияб бухъен ч1езабизе;
 - лъазабулеб асарапльул тексталда жанир сипатиял раг1аби ратизе;
 - лъазабулеб асарапльул багъадуразул ишазде балагъун, гъезул г1амал-хасиятальул бицине;
 - художествиял, рич1чиизе бигъаял г1елмиял текстал рит1ун, чвахун, раг1ун ц1ализе;
 - художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
 - гъит1инаб асар, яги к1удиялъул кесек изложение х1исабалда бицинеги хъвазеги;
 - зах1матальул темаялда сочинениял хъвазе;
 - хабарияб асарапльул, яги гъельул цо бут1аялъул план г1уц1изе;
- асаралъул багъадураздехун ва лъугъа-бахъиназдехун лъугъараб бербалагъиги загъир гъабун, жинцаго ц1аларал асаразе къимат къезе.